

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
 Nyilttéri közlemények garmond-soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttesben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELÉLŐS SZERKESZTŐ: Dr. Katona János.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐSZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Refleksziók.

(K.) A megyei részleges restauráció lezajlott s a felizgatott kedély hullámok elcsendesültek. A nélkül, hogy rekrimációkba bocsátkozni akarnánk, noha mi is napirendre térünk az események felett, nem lehet megjegyzés nélkül hagynunk egyes olyan tüneteket, a melyek már a politikai erkölcstelenség legjellemzőbb kifejezői.

A míg egyrészt jól eső örömmel konstatalhatjuk, hogy a megyei párt szilárd összetartással, egyetértéssel halad célja felé annak dacára, hogy tulsó félről a mételeyhintők közibénk is többször megkísérelték elszórni a viszálykodás magvait, másrészt mint kétségtelen tényt kell regisztrálnunk, hogy odaát a politikai elvtelenség, az alkotmányellenes cselekedetek elkövetői szinte bihetetlen támogatást találtak.

Az alispán választásra távolról sem akarunk célozni ezzel, miután Mailáthnak a darabont korszakban tanusított hazafias magatartását, hivatalos teendőiben kifejtett buzgalmat és tehetségét a vármegye általános elismerése honorálta. És a mikor a megyei párt neki mégis ellenjelöltet állított, tette azt abból a meggyőződésből, mivel Mailáth 1-ször az ált. választásoknál az alispáni jelöltségtől a párt sérelmére visszalépett. 2-szor mivel a székhely kérdésben tanusított szavazatával igazolta azon feltevésünket, hogy nem barátja a székhely Lévára leendő áthelyezése eszméjének. Már pedig a megyei párt a vármegye első rangú, sőt létkérdésének tekinti ezt. Azonban tudomásul vesszük és leszögezzük az alispánnak székfoglaló beszédében tett azon kijelentését, hogy ő pártok felett fog állani, s a vármegye közönségének alkotmányos uton hozott jogérvényes határozatát szigoruan végre fogja hajtani még akkor is, ha az meggyőződésével ellenkeznék is. Ezt elvárjuk is az új alispán igazság szeretetétől s akkor hisszük, hogy köztünk a nézeteltérés sem fog tulterjedni a tárgyilagosság határain s a vármegye kormányzásában bennünk is csak támogatókra fog találni.

Ismételjük tehát, hogy az alispán választás aktáit lezártuk. Mindkét jelölt méltó volt a diszes állásra s bármelyiket tüntette volna is ki a vármegye közönsége bizalmával, nem hisszük, hogy a másik fél magát mellőzve és sértve érezhetné, miután a vármegye tisztikarában mindkét tisztviselő egyenlő szeretet és tiszteletnek örvend.

Azonban olyan jelenségnek voltunk tanúi, a mely egyenesen megdöbbsentett

s minden jó hazafinak arcába kergette a vért. Láttuk, hogy az ellenpárt szavazatával olyan jelölteket támogatott, a kik a darabont főispánnak benfentesei voltak, akik közül az egyik a hivatalos lap szerkesztését Bodó aljegyzőtől csaknem karhatalommal vette el a darabont főispán parancsára, szavazatukkal támogatták azokat, a kik a vármegye tiszt karát hazafias ellenállásunkban megtörni, magukat nem remélt pozíciókba helyezni iparkodtak elvtelen árulások judásdija fejében. Hát ez az a keserű falat, amelyet nem tudunk lenyelni, ez az, ami legjobban jellemzi a békepártot, a mely bizony egyrészt más köpönyegbe bujt darabontokból áll.

Azt a meggyőződést meritjük ebből, hogy a hazafias ellenállás korszakában ezek a néma szereplők csak azért nem mertek nyiltan előtörni az ellenállást vezető garamvölgyi érdekelttség ellen, mert a vármegye tisztikarában a három legfőbb hivatalos személy hazafias lelkesedésük egész hevével küzdött az árulók ellen. Hát a hol csak annyit ér a hazafias küzdelemben megdzert alkotmányhűség és tiszta hazaszeretet, hogy a küzdők érdemeit és a hazaáruló spionok kirívó galádságát egy rövid esztendő egyforma szürkére mossa, ott nem csodálkozunk, hogy nincs elvtűség, ismeretlen fogalom a hazaszeretet, sőt azt hisszük, ezek az urak tudatában sincsenek annak, hogy miként csapták arcul szavazatukkal a puritán, magyar becsületet!

Akkor a vármegyének jövője elé nagyon sivár reményekkel nézhetünk. Mert csak megerősödik a darabontokban az a meggyőződés, hogy hiszen bátran árulhatjuk a hazát, rongálhatjuk az alkotmány bástyáit, hiszen itt a központon a másik huszonnégy óra alatt úgy is elfelejtik, a mi egyik huszonnégy óra alatt történt.

Szégyenlenők, restelnők, ha ez velünk is megtörténhetne.

Ép ezért sohase térjen le a megyei párt eddig elfoglalt álláspontjáról. Soha se mondjon le a küzdelemtől a haza s a vármegye érdekében. De igenis megfeszített energiával, kitartó munkásságával iparkodjék meggyőzni azokat is, a kik a maszlagot bevéve és elkábulva saját jól felfogott érdekük mellőzésével a garami érdekelttség ellen foglalnak állást.

Az idő és a következmények igazat fognak adni nekünk, ha a lemondás művészetét nem elveinken, hanem önmagunkon gyakoroljuk. Az elvtelenség, a következetlenség mindig megbosszulják magukat. Nagy eredményeket csak

ott lehet elérni, hol az egyéni akarat a közös nagy érdeket szolgálja. És mi lehet ez a közös nagy érdek? Hazánk és vármegyénk fejlődése és virágzása! És miként érhetnők el ezt leginkább, mint úgy, ha kiirtjuk magunk közül a tűskét, a gyomot, s ha az általuk elfoglalt területet hasznosabb növényekkel telepítjük be.

Ezeket a konzekvenciákat vontuk le magunknak a választásból. Az idők perspektíváján keresztül már régóta figyeljük ezt a politikai elvtelenséget, mely ismét csak megerősített bennünket azon meggyőződésünkben, hogy az igazság, az erkölcsi súly a mi részünkön van.

Március 15-ének ünneplése.

A bizonytalan politikai helyzet, az itt-ott felmerülő aggodalmak és támadások dacára is, vagy talán ezért, országazerte növekvő lelkesedéssel ünnepték a magyarok március Idusának 60-ik évfordulóját. Ezen növekvő fényű ünneplés Léván is éreztette hatását. Már az előző napon, márc. 14-én kezdődött az emlékezés napja a leányiskolában, és az ifjusági egyesületben. Helyesen is, mert az ünnepélyek hosszú sorozata nálunk már nem fer egy nap tevébe. Reggel 6 órakor ágyulóvések hirdették az ünnepet; ugyanekkor a munkásegység zenekara járta be ébresztővel a várost. Reggel a kis iskolás gyermekek ünneptek; így nagyon kedves iskolai ünnepély folyt le az állami tanítóképző gyakorló-iskolájában, reggel 8 órakor. 1/2 9 órakor vette kezdetét az állami tanítóképző —, 1/2 10 órakor pedig a k. r. főgimnázium ifjuságának ünnepélye. Mindkét helyen szebbnél-szebb szavalatok — ének — és alkalmi zenében gyönyörködhetett az ünneplő közönség.

D. e. 10 órakor az összes lévai felekezetek templomában ünnepélyes istentiszteletek tartattak, a lelkészek hazafias beszédei kíséretében. 11 órakor volt a függetlenségi párt közgyűlése, melyről alább számolunk be. — A délutáni ünnepély 4 óra után vette kezdetét a Kossuth-téren felállított emelvény körül. A program változást szenvedett annyiban, hogy kerülőnk képviselőjének a délután folyamán el kellett utaznia, s így nem tarthatta meg beszédét. A polgármester helyett, aki a képviselőt a vonathoz kikísérte, Köveskúti Jenő igazgató, a rendező nagybizottság elnöke nyitotta meg az ünnepélyt. Messzecsengő hangján a szabadság nagy eszméinek ünneplésére hívta fel a több ezerre menő közönséget, hogy vegye emlékezetbe a nagy napokat azért, hogy szabaddá lehessen. Ezután a közönség a tanítónövendékek énekkarának vezetésével a Himnusz énekelte, mire Makkai Béla szavalta hazafias tüzzel a Talpra magyar-t. Közben a munkások zene-

kara, majd *Bartos* Lajos zenekara játszottak alkalmi darabokat. *Tóth* István ref. kántortanító szép alkalmi ódáját szavalta el általános tetszés közepette, melyet a költemény sáró strófája tett teljessé. A tanítóképző énekkara a *Talpra magyar-t* énekelte, ami után az ünnepi szónoklat következett. *Divényi* Gyula főgimn. tanár gyönyörűen stilizált beszédben, világos, áttetsző eszme-menettel ismertette a márciusi eseményeket, a szabadság eszméinek megszületését. Gyújtó hatású volt a beszéd remek buszító befejezése; a közönség osztatlan tetszése hatalmas tapsviharban és éljenzésben tört ki. Ezután *Ferenczy* István központi nevelő Abrányi Emilnek egy gyönyörű márciusi ódáját szavalta el mesterre valló hangszínezéssel, áthatott, gyújtó előadással, mire a közönség együttesen énekelte a *Szózatot*, s aztán a Kossuth-róta hangjai mellett lassan szétoszlott.

Este 1/2 7 órakor sorakozott a közönség a fuvó zenekar hangjaira a fáklyámenethez és a temetőbe való kivonuláshoz. Az önkéntes tüzoltók segítségével a rendezőknek sikerült a roppant tömeget rendbe szedni és mindenkinek helyét kijelölni. A régi nemzetőri zászlót a rendezőség néhány tagja vette körül, ezután a koszorút vivő hölgyek következtek, két oldalt 12 gárdistától kísérve. A koszorút vitték: *Belcsák* Ilonka, *Medvecky* Etelka, *Novotny* Margit, *Vajda* Ili.

Mután az egyletek és társulatok elhelyezkedtek, a menet a Kossuth-nóta hangjai mellett — zeneszóval — megindult a temető felé. A szűk bejáratnál volt ugyan egy kis torlódás, de ezt is sikerült megszüntetni; az emlék körül tágas teret tartottak fenn a már előbb kivonult tüzoltók. A kivonult közönséget gyönyörű meglepetés érte: az emlék vakító villanyfényben uszott; ugy

az emléken, mint a róta két oldalt vont zöld füzéren számtalan izzó körte ragyogott, az emlék előtt hatalmas ivlámpa terjesztette a nappali fényt. Miután a rengeteg tömeg úgy — ahogy elhelyezkedett, a tanítónövendékek énekkara elénekelte a *Talpra magyar-t*. *Erre Kovács* József szavalt egy remek alkalmi költeményt, majd *Novotny* Ernő, a rendező ifjak elnöke lépett fel az asztalra és mondott lángoló beszédet a magyar szabadságról, annak hőseiről, a 48-as honvédekről, kiknek sirjára letette a hála koszoruját. A minden ízében tüzes, tartalmas beszéd valósággal elragadta a közönséget. Ismét az énekkar következett a *Kitárul reszkető karem* — kezdetű szép énekkel, melynek végétével *Bíró* Béla tanítónövendék lelkes szavalata következett: *Lévay* Sándor alkalmi költeménye a lévai honvéd-sirhoz. Végezetül az egész közönség zeneszó mellett énekelte a szózatot, a Kossuth-nótát, s a menet lassan visszaindult. Megtette a szokott körutat, a fényesen kivilágított városban, s visszatérve a városháza elé, szétoszlott. Az esti ünnepély minden pontja nagyon szépen sikerült, az enyhe idő is kedvezett hozzá.

A közvacsora.

8 órakor a városháza nagytermében volt a szokásos közvacsora. A nagy terem teljesen megtelt: 140-en vettek részt. Az első köszöntőt a polgármester mondta, hasonlatul véve a Krisztus menybemenetele után árván maradt apostolokat, akik várták a szent Lélek ihletét, hogy az igét hirdethessék. Adja Isten, hogy nemzetünk vezetőit is szállja meg Kossuth Lajos lelke, hogy a nemzet ügyét annak szellemében biztos révbe vezethessék. *Köveskúti* Jenő Ikarus gyönyörű mondájával kezdvén, a nála megszokott ékesszólással dicsőítette

a magyar függetlenség eszményét, és köszönetet mondott mindazoknak, akik a szabadság ünnepének rendezésében fáradoztak, kiemelve az ünnepi szónokot, *Divényi* Gyula főgimn. tanárt. dr. *Kmoskó* Béla a rendező bizottság érdemes elnökét, *Köveskúti* Jenőt éllette; *Novotny* Ernő az agghonvédekre emelt poharat, hogy azok, akik ott voltak a magyar szabadság bölcsőjénél, akik látták annak megkínostatását, bitóra vonását, lássák meg annak föltámasztását is. *Spemeredy* Lajos ifj. *Madarász* József képviselőket éllette; *Bándy* Endre türelme inti a polgártársakat, majd ha a függetlenségi párt megszabadul a koalíció nyűgöitől, akkor szabadon és függetlenül cselekedhetik. *Kriek* Jenő a függetlenségi párt egységére üríti poharát. *Tóth* István a polgármestert éllette, dr. *Kersék* János szokott humoros beszédével satirizálta a politikai helyzetet, vigasztalásul szép kuruc nótákat új tárogatón a karzatról. Az emelkedett hangulatban levő társaság 11 óra felé oszlott el a városházáról.

A magyar iparművészet népszerűsítése.

A legújabb idők szociális átalakulási a művészet lényegében is változásokat okoztak s módosították azt. Az egyre nagyobb tért hódító demokratikus felfogás egyik fontos következménye, hogy a művészet mintegy elhagyja rideg piedesztálját, lenegy a nyüzsgő, könnyéért kűködő közköznapi emberek közé, gyakorlati és hozzáférhetővé lesz mindenki számára s utjában ott hagyja nyomát nemcsak a butorón, ruhán és lakáson, de az emberek lelkén is. A szép, mely ugyanis mindig anyaghoz kötve jelenik meg, elüdült, hogy meghódítsa a társadalmat s életet lopjon az eddig halottaknak hitt dolgokba, melyek beunáltak körülvesznek. Ezekkel az intenciókkal vitték bele lelkes és mélyen érző művészek a művészetet az iparba, hogy mindenki a kezük ügyébe esik, amint szemünk naponta megpihen, szóval ami keretét képezi életünknek, ne csak fölünk független staffage legyen, hanem a gondolatunkhoz és érzésünkhez tartozó, velünk összefüggő élő valami, amiben megérezzük lelkünk egy-egy mosolygó rezdülését, amiből ismerős, otthonos érzések áradjanak felénk.

Nálunk az Iparművészeti Társulat vállalkozott erre a nemcsak művészi, de nagy kulturmissziós is teljesítő nemes munkára. Évek óta tartja már fenn a

T Á R C A.

Amerikai élményeim.

(Folytatás.)

Megdermedve állok a derengő félhomályban, a nedves szikla oduban s a böm-bőlő, szuró vizporba bámulok, melynek hideg, áttetsző, sápadt tömegén át, a külvilág dereng és kerásem az Istent!

S e hideg, nedves, sötét barlangban, mélyen a víz és föld alatt, ajkam halk imára mozdul s a zugó ködszínű zuhatagon át, száll az egek Urához!

Ide nem sokan látogatnak el, mert kissé félelmes s öcsémmel magunk voltunk. A sötét sikátoron, mintegy kábultan indultunk vissza felé.

Végre elértük a liftet s a villanygombot megnyomva, vártuk annak érkezését.

Távoli tompa dübörgés jelezte közeledését. Sötét, nedves ajtaja megnyílt s mi beszállva, ismét a föld felszínére érkeztünk.

Csatakosan, sárosan, fekete csuhákban, nedves, sápadt arcokkal. Igazi alvilági alakok.

A liftboy néger volt s így az embernek önkénytelen is az a gondolata támadt, hogy a pokol mélységét járta meg, az ördög kalauzsolása mellett.

Most ismét villamosra szállunk.

Ezuttal a zuhatag utját kerüljük meg a Niagara két partján, az Ontário tóig, hol a két partot ismét vashid köti össze.

A Canadai parton indultunk el, a part magaslatán, gyönyörű vidéken. Villák, pázsitok, berkek, túja és tamariszka ligetek között.

Alattunk, mélyen folyik a Niagara, a nagy esés után, egy darabon csendesen, nagy mélységénél fogva, s azután ismét sziklákon forrva, zuhogva, örvénnyé alakulva s végre elcsendesedve ömlik az Ontarióba.

A canadai part magaslatán egy monument látszik. Brock angol tábornok emléke ez, ki 1812-ben csata alkalmával, itt vesztette életét.

Innen villamosunk erősen süllyedt lefelé s a vashidon áthaladva, most a part aljában, a folyó mellett halad vissza, a zuhataghoz, ahol ismét hirtelen emelkedéssel áll meg a parton.

Este színes villany fény tette ragyogóvá, a gyémánt szikrákat szóró, vizzuhatagot; tündér szépséget, bájt varázsolva, az úgyis csodás tájra, melynek emléke feledhetlen.

Éjjel vissza utaztunk Newyorkba, honnan két napi pihenés után hajóra szállva Európának vettem utamat.

Az ocean most is mogorva volt, hanem annál nyájasabban fogadott a Földközi tenger. A nap nyugta, az esték, búbájások voltak.

Csodás szép a természet!

A nap sötét felhők között bukott le s az ég alja köröskörül borongós volt.

Nyugaton a felhők fölött rózsaszínre gyúlt az ég, míg délfelé a halvány kék égen, a hold csorba tányérja ragyogott s egy csodás, esüst színű, erős szivárványt vetett a felhős, északi égre. Gyönyörű volt!

Az égbolton fekete felhő uszott át, kis sáport hullatva.

Csakugyan „Sirt az egyik szemével, a másikkal nevetett.”

Miért, hogy némely ember az élet mosolyát nem ismeri s a könnyek záporán át a szivárvány sem látszik?

Mily szép is az égbolt, amidőn az egészet, akadály nélkül, áttekinthetjük. Amidőn a föld girbe-görbe hegyei bele nem nyulnak, hanem ránk borul, szelíd kékségével, a tenger sima tükréig, mint egy szerető anya gyermeke fölé, védve azt a menyholt összes csillagának ragyogásával, az anyai szeretet tekintetével szemében.

Nem, nem jól mondom. Bár szép az égbolt a tengerre borulva, de a hegyek is kedvesek, amint feltörnek, nyulnak a magasba, mint a vágy, a hit az ember lelkében emelkedik az ég felé.

A hajó fedélzetén vagyok. Hajónk fehér hullámokat hasít a tengeren, a szél fúj s én a korlátra támaszkodva, bámulok a mindenségbe.

Dél felé borult az ég s összefoly a szürke tengerrel. Nyugta s észak felől, kék az ég Spanyol ország húzódik el halvány kék hegyeivel. Kelet felől, mintha otthonom intene felém.

Szemem könybe lábad s szétnezek a hajón. Az alsó fedélzetten, vidám gyermek sereg ugrál, köztük az apa és anya. Egy kassai asztalos mester jön haza végleg családjával. Pedig jó dolga volt, de nem tudott kint maradni. 1500 korona ára finom szerszámmal felkészülve, vissza jött mesterségét itthon folytatni.

Amott rongyokban burkolt, sápadt, beteg is gyermek pihen, az anya aggódó

legitimébb kapcsolatot iparral, s hogy milyen eredménnyel, dokumentálta legutóbb a milanoi nemzetközi kiállítás, melyen a magyar iparművészetnek vezető szerep jutott. Fáradságot és áldozatot nem kímélve iparkodik iparunk minden ágát művészi nivóra emelni s alig két évtized alatt a zománc és témművészet, csipke és textilipar, bútorkészítés, mozaik kerámia és üvegfestés terén nem csak egy felszázad mulasztását pótolta, de a külfölddel szemben is versenyképessé fejlesztette művész iparunkat.

Iparosaink és tervező művészeink közt szoros kontaktust teremtett. Pályadíjakat tűz ki művészi munkák tervezésére s elkészítésére; kiállításokat rendez, melyekkel fölbeszéli a nagyközönség érdeklődését és nemeseit izlést. A gyáripar termékein is látszik már nemesítő hatása s ez aránlankább fontosabb, mert nálunk a gyáripar oleságával egészséges és virágzó kézműipart ölt meg. Népművészetünk igazi kincseinek megmentésére vállalkozik ezzel az Iparművészeti Társulat, annak a népművészetnek megmentésére, melynek alkotásait a legfejlettebb nyugati művészet is megcsodálta. Folyóiratában és kiállításain számtalanszor találkoznak magyar művészi motívumokkal, melyeknek csirája onnan indult ki a nép lelkéből. Ezt a népművészetet akarja kulturálisan növelni s ennek felkutatására és összegyűjtésére fölkeresi a legrejtettebb zugokat is.

A magyar közönség pedig — melynek lelke mindenkor nyitva van a becsületes és komoly művészi törekvések előtt — hamarosan megértette az Iparművészeti Társulat intencióit. Szeretettel keresi föl a kiállításokat s kezdi becsülni és izléssel tenni otthonát. Átlátta és méltányolja a nagygazdaságot, mely az őszinteségben és egyszerűségben rejlik: a fa és a gipsz ne hazudjon bronzot vagy márványt, érvényesüljön az anyag mindenkor a maga valóságában, legyen vége az imitációk hazugságának. Nagy szociális elv rejlik e mögött. Megtanulja a közönség, hogy nemcsak a gazdagok bronzokkal és márványokkal teletömött lakása, nem mindig megértéssel és izléssel elhalmozott fényűzése lehet művészi, de egy-két egyszerű ornamenssel s stílusos szőnyeggel a legszegegyeb ember is művészi otthon teremthet magának. Az bizonyos, hogy ma még a tervezett butor drágább valamivel a tuetszámra készültél, de ha a közönség nem riad vissza, úgy ez is rövidesen elmulik. Az Iparművészeti Társulat legjobb műiparosainkkal s legjelesebb ipari tervezőkkel áll összeköttetésben s a magyar ipar ilyen módon való pártolásában méltán elvárhatja a közönség támogató készítségét.

Hogy a közönség mennél szélesebb rétegeiben elterjedjen minden művészi alkotás iránti fogékonyság és szeretet, arról különösen az által gondoskodik a Magyar Iparművészeti Társulat, hogy tagjai sorába veszi fel azokat, kik anyagi és erkölcsi erővel kívánják szolgálni a magyar iparművészet ügyét. A csekély tagsági díj — évi 10 korona — fejében a Társulat tagjainak nemcsak magas művészi és irodalmi színvonalon álló, gyönyörű kiállítás folyóiratot ad, hanem tagjai ingyen látogathatják a Társulat kiállításait s résztvesznek a sorolásokban, melyet a kiállítások vásárlói tárgyakból rendeznek, végül kedvezményes áron kapják a társulati kiadványokat. Ugyanily jogokat élveznek az ala-

pító tagok is, kik a Társulat céljaira egyszer s mindenkorra legalább 200 koronát adományoznak. Mennél többen lépnek be a Társulat körébe, annál könnyebben lesz megvalósítva a cél: a magyar iparművészet fejlesztése és terjesztése.

A Társulat, hogy a művel magyar közönséget maga körül csoportosítsa, most taggyűlést akcióit indított és megbízottait szétküldi az egész országba, hogy a Társulat részére megnyerjék mindazokat, akik művészi törekvéseink iránt érdeklődnek. A Társulat bizalommal fordul a magyar társadalomhoz és kéri, hogy megbízottait fogadja szívesen és munkájukban legyen segítségükre.

Különbélek.

— **Alispán-választás.** F. hó 19-én élt Barsvármegye törvényhatósága legfontosabb autonóm-jogával: betöltötte a megye első választott tisztviselőjének székét. A kérdés már hónapok óta izgalomban tartotta a kedélyeket, mert két erős párt küzdött egymással, s a küzdelemhez nem személyi, de elvi kérdések kapcsolódtak. E küzdelemből a hivatalos jelölt került ki győztesen. — A választás és az azt követő törvényhatósági közgyűlés lefolyása a következő. A lévavidéki bizottsági tagok egy része már az előző napon, 18-án Aranyos Marótra érkezett, azok t. i., akik az állandó választmány tagjai. A többi járásokból is már 18-án este sokan érkeztek, de a bizottsági tagok túlnyomó része mégis 19-én reggel vonult be a székhelyre. — Fogat, fogat után rohogott a megyeháza elé; imponáns látvány volt most is a lévaiak bevonulása, akik egyszerre jöttek hosszú kocsisorban a kovácsi állomástól. — A közgyűlési terem a szó szoros értelmében zsúfolva volt, ennyi tagja talán még soha sem jött össze a bizottságnak. *Simonyi Béla* főispán nyitotta meg a közgyűlést, ezuttal első ízben. Az alispáni jelentés tudomásul vétele után a legfontosabb tárgy: az alispánválasztás következett, melynek tartamára a főispán a közgyűlési tárgyalást felfüggesztette. A szavazatszedő küldöttség elnöke *Pintér Károly* ap. plébánost, tagjait *Botka Zoltán* és *Dr. Katona János* bizottsági tagokat kérte fel. — De még jó hosszú, szinte türelmetlen várakozásba került, míg a szavazás kezdetét vehette. A kandidáló bizottság ugyanis hosszan tárgyalt, mert a választás

folytán megüresedett egyéb tiszti állásokra is kellett jelölnie, még pedig kétféle eshetőségeket kellett figyelembe venni. Végre ezzel is elkészültek, s a főispán jelentette, hogy a jelölt bizottság első helyen *Mailáth István* vármegyei főjegyzőt, második helyen *Ordódy Endre* lévájárai főbírójt jelölte. A szavazás az aranyosmaróti járással vette kezdetét. Már ekkor kitűnt, hogy a *Mailáth* párt többségben van, mert a járás 67 bizottsági tagja közül leszávozott 62, ami még sohasem fordult elő. Eddig soha nem látott tagok is részt vettek a szavazásban, annak jeleit, hogy a választás a legnagyobb vonzóerő, ami a bizottsági tagokat megmozgathatja képes. Egyébiránt a szavazás teljesen rendezten folyt, csak nagy ritkán éljenetek meg az érdekeltek egy-egy kétes hűségű szavazatot. A szentkereszti járás feles volt; *Körmöcz — Víz* Ferenczet kivéve — *Mailáth*-párti; a lévai járás és Léva lenyomta ugyan a *Mailáth*-párt többséget, de pótolta az oszlányi járás és különösen a verébelyi. A tisztviselők közül kettő szavazott *Ordódyra*, a többi *Mailáthra*. Leszávozott összesen 240 bizottsági tag; és pedig 134 *Mailátra*, 106 *Ordódyra*, onnell fogva Bars megye alispánjává 28 szótöbbséggel *Mailáth István* főjegyző választott meg. A szavazás befejeztével a főispán mondott beszédet, kiemelve, hogy két jó barát állott szemben egymással, a többség a vármegye főjegyzője mellett nyilatkozott; hiszi, hogy a parati viszony csorbát nem szenvedett. Üdvözölte az új alispánt és kerte, hogy viselje az ilyen törvényhatóság érdekeit, legyen bő vitéze a magyar alkotmánynak. — Az eskütétel után az új alispán beszélt. Ifjúkorától — ugymond — eszménye volt az alispáni hivatal. Hogy megválasztott, azt előlegezett bizalomnak tekintti, nem jutalomnak. Biztosítja a törvényhatóságot, hogy hű végrehajtója lesz a többség akaratának. *Honszerelem, tiszta erkölcs, szorgos munka* jelszavakal veszi át a vármegye pecsétjét. — Ez által a főjegyzői állás megüresedett, arra az egyedül pályázó *Bodó János I.* aljegyző választott meg egyhangulag. Megköszönvén a bizottság bizalmát, igéri, hogy teljes hűséggel fogja szolgálni a vármegyét és a hazát. Nyomban le is tette a hivatali esküt. — Így ismét az I. aljegyző övéké üresedett meg, melyre két pályázó volt: *ifj. Dr. Ordódy Vilmos* és *Szabó Lajos II.* aljegyző. A szavazásnál leadtak összesen 196 szavazatot, ebből *Ordódy* kapott 129-et, *Szabó* 67-et, s így *Ordódy Vilmos* lett az első aljegyző. — A kétszeri szavazás jegyzése kifárasztotta a szavazatszedő bizottság tagjait; *Pintér Károly* és *Botka Zoltán* saját kérelmükre felmentetvén, elnökül *Báthy László*, szavazatszedőül *Rudnyánszky János* kértet fel. *Ordódy* megválasztása által egy I. oszt. szolgabírói állás üresedett meg, erre jelöltek: *Latesz Sándor* és *Dr. Bolemann Vilmos II.* oszt. szolgabírák. Szavaztak összesen 189-en, ebből *Latesz* kapott 116 szavazatot, *Bolemann* 72-öt, s így *Latesz Lándor* választott meg I. osztályú szolgabírót. Ezen választás által egy II. osztályú szolgabírói állás üresedett meg, erre *Harkányi Gyula* és *Csekey Vilmos* tb. szolgabírák jelöltek. Már 2 óra elmuitt, mikor a szavazás kezdetét vette, s a lévavidéki bizottsági tagok túlnyomó része eltávozott, mert máskülömben — ha a délutáni vonat elszalasztják — aznap nem juthattak volna haza. Így történt, hogy *Csekey Vilmos* csak 48 szavazatot kapott, míg *Harkányi Gyula* 102-öt. A szavazás befejeztével a főispán a közgyűlést felfüggesztette, folytatását d. u. 4 órára tűzvé ki. — Délután 4 órától folyt tovább a közgyűlés csekély számú bizottsági tagok részvételével. Tudomásul vette a közgyűlés Léva város határozatát a városház tanács-termének a vármegyei közgyűlések tartására leendő ideiglenes átengedése iránt. — Az adó-felvételek bizottságba *Znamenák Sándor* és *Mittelmann János* rendes, *Bélica Pál* dr. és *Taxner Béla* pedig póttagul választottak. — *Levatic Gusztáv* a közigazgatási bizottság részére halottos főügyesszé választott. — *Finka Sándor* főbíró szolgálati igéjére és kiváló érdemeire való tekintettel a VII. fizetési osztályba léptetett elő. — *Körmöczbánya* vidékén új közegész

arcán vidám mosoly ül. Hisz haza jönnek. Távobab egy fiatal férfi áll, koldusan. Fél karját elvesztette Amerikában s ifju neje, ki hon várja, még mit sem sejt a szerencsétlenségről.

A lépcsők aján egy középkori térfi, halálsápadt, ráncos arccal, köpenybe burkolva kuporog. Jární nem bír, csak ha vezetik. Száraz köhögése sejteti a közelgő halált. Szeme vágyva tekint kelet felé.

S lelkemben megcsendül a dal „Hogy álmod edesobb legyen, hazám határin tul, maroknyi földedet viszem, síromba vankosul.“

Ez nem gondolt a halálra, hisz talán egészségesen hagyta el hazáját!

Nem vitt maroknyi földet magával! De aludni, álmodni, édesen akar s a haza hantjai alatt akar nyugodni. — 630 a vissza vándorlók száma.

Mi hozza őket vissza? a honvágy. A házaszeret, mely itthon talán tudunkon kívül szunnyad kebleinkben s csak a messze idegenben hozza izzásba lelkeinket.

Európába megérkezve, az utasok, a szélrózsa minden irányába szét szélednek s a hajó alkalmazottjai is, pár napi szabadságot kapva, sietnek övéik látogatására.

Igy tehát siessünk mi is, hogy el ne késsünk a lévai kath. kör mai estélyéről, mert a tánca foglalkozva vagyunk.

(Vége.)

A kulcs.

Csörgheő Kalári asszony, az ifjabbik Csörgheő István özvegye ott ül a nagy ebédli szobának annál az ablakánál, amelyik a szomszédos Bothossy Laci kuriájára néz.

Az idő amolyan ösbe forduló. Szomorú kedvű, egyre sírásra áll az orcája. A ludak, récék féllábon állva berzengetik magukat, néha-néha odakapnak sárgáspiros csőrükkel a már-már elszáradt gyephez.

A kut gémje lógatja hosszú orrát és keservesen nyikorog, ahogy az öreg béros leereszti a kutba. Az iromba fejű ökrök lompos farkukkal verdesve kerek hasukat, lustán szűresőlük a vizet.

Klára asszony merengve néz mindeme dolgok fölött, mialatt két kis kidolgozott keze a himzés fölött pihen öleiben.

Ni, most meg az a rusnya barom beleharapott egy őzszirósa bokorba. Ingerülten hajolt ki Klára az ablakon:

— Nem tud kend, János vigyázni arra az állatra! — kiáltá ki.

Csengő hangjára megjelenik tul a másik kuria ablakában egy nagy erős alak. Klarinak vérbe borul az orcája, becuklja az ablakot.

Fölveszi varrását, ölt egyet, kettőt, csak megint leejti. Háborognak gondolatjai.

Most két esztendeje mulott. Akkor is borongós volt az idő. Akkor is úgy ült az ablaknál. Várt valakit. Csörgheő Istvánt, az urát. Már hetek óta járt oda. Hiába epekedt itthon az asszonya. Hiába virágozott itthon a legszebb virág, meg két kicsi gyermek, megis másutt kereste az az ember boldogságát. De ő csak egyre várta, hívógesen őrizgette neki asszonyi szerelmét. És még se jött. De nem akire ő várt, hanem Bothossy Laci vágatott be az udvarházba. És ide jött be, ebbe a szobába. Itt borult

segi kör szervezetetett. — *Vida* János fellobbuzása a nagysallói közzei korcsma bérbeadása tárgyában elutasított. — *Aranyos* marót közzeinek második hetivásár tartása engedélyeztetett. — *Szabó* Kálmán volt árvaszkői ülnök nyugdíja 2880 koronában megállapított. — *Truska* Antal szolgabíró 3 havi szabadságot kapott betegség címén; fizetése 3600 koronára egészített ki. — A Léván létesítendő tanító-internatus segélyezésére a jótékonyasági és fenntartási alápól 500 500 K. tehát összesen 1000 K. segélyt szavazott meg a közgyűlés. — Ezek közt és után még sok kisebb közigazgatási ügy, zárszámadások, költségvetések stb. tárgyalatott le. A közgyűlés esti 1/2 7 órákor ért véget.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** Léva r. t. város képviselőtestülete 25 képviselőtestületi tag kérelme következtében folyó hó 17.-én d. u. 4 órákor rendkívüli közgyűlést tartott. — Mi ezen kérdésben már eddig is tanúsított következetes álláspontunknál fogva *pusztán a krónikás szerepére szorítokunk.* A rendkívüli közgyűlés egyetlen tárgya volt: *Belsák* László és 24 képviselőtestületi tag indítványa a *Lévai Órálló* című helyi lapban megjelent, a Megyei Párt elnökét, *Holló* Sándor képviselőtestületi tagot sértő cikkeket főként határozat hozatal. — Az ügy előzményei a következők: A nevezett lapban már hetek óta folytatatosan cikkek jelentek meg, melyeknek szerzője illetőleg szerzői világosan ellentétbe helyezkedtek a garami érdekeltség törekvéseivel, céljával; s hogy ezen közlemények kifelé még jobban lerontsák a párt tekintélyét, a szerkesztő a garami párt elnökét becsmérelte. Ezen támadás már a folyó hó 14-én tartott szervező bizottsági gyűlésen visszahatást szűlt, amennyiben *Balogh* János földbirtokos napirend előtt szóvá tette a dolgot, s nem akarván — ugymond — rekriminálni, sem az ellenfél fegyvereivel élni, indítvá-

nyozta, hogy a párt teljes bizalmának kifejezése mellett elnökének *önzetlen és buzgó* táradozásaiért hálás köszönetet tolmácsolja. Az indítvány egyhangulag elfogadtatott. De városunk higgadtan gondolkodó polgárai is azt vélték, hogy a közönség nem térhet napirendre ezen táradások felett, mert hiszen azok könnyen azt eredményezhetik, hogy a közügyért fáradozók visszavonuljanak, s engedjék át a tért olyanoknak, kik idegen érdekek szolgái. Szenvedhet ez által maga a cél, mely pedig mindnyájunk közös fáradozását, a teljes egyetértést kívánja. Ezért hivatott egybe a rendkívüli közgyűlés, melynek egyéb célja nem volt, mint a bizalom kifejezése azon egyén iránt, aki már négy évtized óta szívén hordja Léva város mindennemű előhaladását, s aki ezen cél elérése körül kifejtett munkásságban nem tekint áldozatot, nem ismer fáradságot. Hogy a közgyűlésen egyéb is történt, azt sem a közgyűlés, sem annak összehívói nem okozták. — *Belsák* László kimerítő, tárgyilagos és higgadt beszédben iudokolta javaslatát, melyet — annak felolvasása után a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Az indítvány így szól:

Léva r. t. város rendkívüli közgyűlése elítéli azt a személyeskedő táradást, mellyel a *Lévai Órálló* helyi lap szerkesztője, a lap 1908. ik évi 12-ik számában *Holló* Sándor lévai polgárt, e képviselőtestület jeles tagját, mint a *megyei párt* elnökét igaztalanul és alaptalanul illeti. Hálás elismeréssel és mélyseges ragaszkodással köszöni *Holló* Sándor urnak buzgó és áldásos működését, mellyel városunk és a garami érdekeltség ügyeit hosszú idők óta hiven szolgálja s azokat mint a megyei párt elnöke sok tudással, rendkívüli tapintattal és lankadatlan kitarással sikeresen irányítja és vezeti.

A két gyermek zavartan néz egymásra. Titkon huzgálják egymás ruháját. A kisebbik Kalárinak lefelé görbül vérpiros, kis szája. A fiu megázólat:

Megverhetsz édes anya, én vittem át a Kalárit.

Haragudni akar az asszony. De se-hogy sem megyen. Megérzi a két gyerek. Uj-ra kérlelik:

— Ugye nem haragszol? Ugy szeret minket a Laci bácsi. Mindig azt mondja, Kalárinak: „Olyan vagy édes szentem, mint az édes anyád.“ Ugye elengedsz?

Fut ki a két gyerek a szobából Kalára asszony kiabálni akar, de csak még sem kiált.

Ezalatt tul a másik ablaknál előre halolva áll Bothossy Laci, hogy jobban lássa, mi történik ideát. De a homály lassan-lassan alábbszállott, nem igen láthatta az asszonyt, aki úgy elvette az eszt.

Egyszerre csak ott hancurozott mellet — te a két gyerek.

— Megjöttünk, Laci bácsi.
— Édes anya elengedett, — tódítja a Pista szavát Kalári.

Bothossy Lacinak megcsillant a szeme. Térdére veszi a kis leányt, úgy kérdi:

— Anyátok bocsátott el?
— Ő ám. De mondja csak Laci bácsi, mért nem jön át soha mihozánk? Mért édes anya mindig olyan szomorú, azért?

Laci bácsi sohajtott:
— Annak a kulcsa édes anyádnál van, fiam.

A kis Kalárinak nem ment a fejébe ez a felelet. Túrlmetlen lett. Fészkelődött. Csacsogó kis szája elhallgatott. Sehogysem

Léva város közönsége szerencsésnek érzi magát, hogy van olyan derék polgára, aki életének és tehetségeinek java részét a közügyeknek áldozza föl; és kéri *Holló* Sándor urat, hogy köztevékenységét hasonló méltatlan táradások által megbénítani ne engedje, hanem mérlegette polgártársai hálás elismerését és szeretetét nagyobb sulyrak, személyes ellenségei agyarkodásánál.

dr. *Kmoskó* Béla rövid iudokolás után még a következő indítvánnyal ajánlotta megoldani a határozatot:

Miután pedig a *Lévai Órálló* című lap valótlan tények közlésével és alaptalan táradásával nem annyira a megyei párt elnöke, mint inkább Léva város igaz érdekei ellen követett el nem menthető sulyos sérelmet, ezért e sérelem miatt a közlemény szerzőjétől és annak terjesztőjétől a város közönsége minden erkölcsi és anyagi támogatást megvon, és társadalmi uton oda hat, hogy ezen határozatának teljes mértékben érvény szerzesésék.

Miután ezen indítvány is egyhangulag elfogadtatott, a gyűlés véget ért. — De a nagyközönség is szükségét érezte annak, hogy a vele egyetértő munkásságban összeforrott egyik vezetőjét bizottsísa bizalma és ragaszkodásáról. Ez spontán tüntetésben nyilatkozott meg, t. i. este 8 órákor fáklýázenével vonult *Holló* Sándor lakása elé, ahol a közönség nevében *Tokody* István kántortanító arra kérte az ünnepelet, hogy ne engedje magát eitántorítatni a közügy önzetlen szolgálatától; a város közönsége mindig bizalommal és ragaszkodással fog mellette állani és öt nagy munkájában támogatni.

— **A függetlenségi párt közgyűlése.** A lévai választókerület függetlenségi

értette a dolgot. Vajjon milyen kulcs kellene Laci bácsinak?

Mikor hazafelé mennek, azz mondta a kis lány a fiúnak:

— Te, de jó volna azt a kulcsot elküldenii Laci bácsinak.

A nagy ebédlőben égett a lámpa. Klára asszony ott ült két kicsinyével a nagy tölgyfaasztalnál, mikor odakünn léptek hal-latszának. Megnyilik az ajtó, belép Bothossy László.

Kalári asszonynak elsápadt a két orcája. Nem tud mozdulni sem. De a két gyerek kétfelől az érkező nyakába ugrik, így megy az asszonyhoz. Meghajol előtte és odanyújt neki egy kis levelet, meg a kamra kulcsot. Összevissza ákom-bákomokon megismeri azon a kisebbik Kalári kezzenyomát. Így hangzott:

Kedves Laci bácsi!

Itt küldöm legislegnagyobb kulcsot, ami csak volt az édes anya köténye mellett. Elloptam, mert én nagyon szeretem magát, Laci bácsi. De meg ne mondja senkinek. Evvel csak ki tudja nyitni az ajtót, Laci bácsi, akkor majd visszateszem.

Tisztelettel Kalári

— Itt marad Laci bácsi? Ugye itt marad? — rajongják körül a gyerekek.

— Kérdeszettek meg édes anyátokat.

— Hiss az anyuka megengedi. Nem olyan rossz ő.

Bothossy László is közelebb húzódik az asszonyhoz.

— Igazat mond hát az írás? Kinyilik-e hát előttem az ajtó?

Kalári asszonynak könny százik a szemébe.

— Igazat, Laci. Már régen kérdészhette volna. . .

le előtte, itt könyörgött neki azért a szerelemért, amit a másik úgy lekicsinyelt. Jól emlékszik Kalári még a szavára is: Ha százszor fogsz elüzni Kalári, ezerszer jövök vissza. Mert csak téged szeretlek. Ha te nem lehetsz az enyém, nem kell más. Pusztuljon ki az én fajom, sülyedjen el odaát a kuria, ha más asszony oda beteszi a lábát. Látod Klári, itt ülsz egyedül, elhagyatva. Az urad mással „cudarkodik.“ Klári asszonynak a forró vér előnti gömbölyü vállát is éppugy, mint akkor, mikor kevélyen félbeszakította a vádaskodót: Pusztuljon ki ebből a házból kelmed. Hátha itt fogok elhagyatva megvénülni, elszáradni, azt hiszi kend, hogy el fogom árulni az uramat?

El is ment, akit kiüzött. És meg jött a másik. Estére. Haldokolva. Csunyan ószszetörve. Tüzes vére pirosan csurgott sebéből. Meg anyji ereje is alig volt, hogy bocsánatot kérjen megcsufolt asszonyától, két kicsi magzatjától, akiket árván itthagytott. Odaadta a vérét, életét azért a rettenetes gonosz teremtésért, aki elcsábította Kaláráról.

Most két esztendeje ennek.

Gyerekkacagás veri el a szomorú emlékezést. Egy barna piros arcú kis lány, meg egy nagy fekete szemű fiu fut a szobába.

— Engedd meg édes anya, engedd meg.

— Mit, galambjaim?

— Hogy át menjünk Laci bácsihoz. Olyan szép madara van, beszélni is tud.

— Honnan tudjátok ti ezt?

pártjának évi közgyűlését — az alapszabályok értelmében — március hó 15-én d. e. 11 órakor tartotta meg a városháza nagytermében. A gyűlésen dr. *Kmoskó Béla* elnökölt, jelen volt kerületünk képviselője, ifj. *Madarász József* is. Az elnök indítványt tett az iránt, hogy a függetlenségi zászló egy érdemosa, kipróbált hűségű harcos, *Bándy Endre* ág. ev. lelkész, a függetlenségi kör alelnöke, *tiszteletbeli elnökkel* választassék.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el az indítványt. Az így megüresedett alelnöki tisztre a közgyűlés egyhangúlag *Révay László* báró, kiskálnai földbirtokost választotta meg. Ezután az aktualis politikai kérdések, a szavazati jog kiterjesztése és a házszabályrevízió kerültek szönyegre. A természetükön fogva nehéz ügyek, súlyosbitva a magyar független állam eszméjének ellenségeivel, érthető izgatott tárgyalást provokáltak. Képviselőnk ismertette a nehéz helyzetet, a paktumszerű megkötöttséget, mely nem engedi, hogy a függetlenségi párt ez idő szerint az ő elveit dialdala juttathassa. Kérte a választópolgárokat arra, hogy legyenek teljes bizalommal a függetlenségi párt iránt, amely végre akarja, és végre fogja hajtani a függetlenség programját. A közgyűlés épen a függetlenségi párt támogatására elhatározta, hogy a párttól a szavazati jog kiterjesztésének föltételül a magyar nyelv birdsát fogja kérni. A házszabályrevízió tekintetében pedig *Belcsák László* tiszteletbeli elnök indítványára kijelenti, hogy azt a jelen körülmények közt szükségesnek tartja, bizván abban, hogy a kormány és az országgyűlés többsége e kérdést úgy fogja megoldani, hogy azval a magyar állam függetlensége felfelé és lefelé biztosítható. Nem került a határozatba azon megszorítás, hogy egyes ügyekre, mint pl. a közigazgatás államosítására a revízió bi ne terjesztessék, mert hiszen e tekintetben maga a függetlenségi párt multja és magatartása minden aggodalmat kizár. A gyűlés a képviselő és az elnök életésével ért véget.

— **Ifj. Madarász József** orsz. képviselőnk folyó hó 14-én az éjjeli vonattal érkezett Lévára, s a városházi vendégházába szállt. Másnap reggel részt vett a délelőtti ünnepségeken, a függetlenségi párt közgyűlésén; ebéd után megjelent a munkásegylet gyűlésén, s a d. u. 4 órai vonattal utazott el. A vonathoz *Bódogh Lajos* polgármester kísérte ki.

— **A Bars megyei Általános Tanítóegylet** folyó hó 18-án d. e. 10 órakor tartotta évi közgyűlését a városháza nagytermében. Előzőleg — 9 órakor a ref. tanítóegylet tartott gyűlést, melyben határozattá vált, hogy a *Tanítók Háza* ügyében csatlakoznak az Általános Tanítóegylet határozataihoz. A nagygyűlésen a tagok rendkívüli nagy számmal jelentek meg. A gyűlés egy tárgyszózat, mint az int tapasztalt nemes áldozatkészség tekintetében korszakalkotó. Kár, hogy e héten felhalmozódott közleményeink arra kényszerítettek, hogy erről a kiváló fontosságú gyűlésről érdemlegesen csak lapunk jövő számban számoljunk be.

— **Helyreigazítás.** Lapunk legutóbbi számában a bírósági előlépéseket hozó közleményből sajnálatos tévedés folytán kimaradt *Lukács György* törvényszéki bíróné, aki szintén a VII.-ik fizetési osztályba lépett elő.

— **Sándornapi ünnepély.** A főgimnázium ifjúsága kedves meglepetésben részesítette szeretett igazgatóját, *Cserhelyi Sándort*. Folyó hó 18-án d. e. 9 órakor az intézet dísztermébe ünnepsélyre hívták meg, hol *Halbwirth Oszkár* VIII. o. t. szép beszéddel üdvözölte, *Hüberth István* egy remek darabot játszott zongorán *Weiss K.* hoga-

dtkisereje mellett, *Rohonyi Oszkár* pedig alkalmi ódát szavalt. Ezután egy pompás vigjátékot mutattak be, mire az énekkar *Lendvai János* tanár vezetésével *Divényi Gyula* üdvözölő dalát énekelte. Az igazgató meghatottan köszönte meg az ifjúság ragaszkodásának és szeretetének eme szép kifejezését.

— **A Bars olvasóinak** megnyugtatóra jelentjük ki, hogy a „Lévai Órálló”-ban megjelent újabb támadás ügye a bíróság előtt fog elődlni.

— **Gyermenhely.** — *Ruffy Pál* min. tanácsos, a „m. kir. állami gyermekmenhelyek” orsz. főfelügyelője április 12-én virág vasárnapján városunkba érkezik a itt ajótékonyasági egyletekkel, lelkészekkel, a hatósági főbb személyekkel, valamint városunk s a vidék előkelőivel egyetemben értekezletet tart. Az értekezlet célja Lévaú gyermekmenhely létesítése illetve ezt megelőzőleg gyermektelep felállítás. — Az érdekeltek figyelmét már most felhívjuk ezen értekezletre.

— **1000 korona adomány a Tanítók Házának.** Barsvármegye törvényhatósága folyó hó 19-én tartott közgyűlésében a Lévaú felállítású tanítói internátus javára 1000, szóval ezer korona segélyt szavazott meg. Az alispáni javaslat eredetileg csak 500 koronáról szólt, mert a törvényhatóság jótékonyasági alapja annyira ki van merítve, hogy ezen összeg is nagynehezen kerülhet ki; a közgyűlést megelőző napon azonban az allandó választmány gyűlésében két lévai bizottsági tag felszólalása és kérése következtében olyan indítvány tétel, hogy a fenntartási alapról másik 500 koronányi összeg utaltassék ki, azon reményben, hogy a kormány nem fogja ettől jóváhagyását megtagadni, amit úgy a főispán, mint az akkor még alispán helyettes — pártó felterjesztés igéretével — kilátásba is helyezett. A másnapi közgyűlés ily módon fogadta el az allandó választmány javaslatát.

— **A Kath Körben** ma vasárnap, d. u. 3¹/₂ órakor *Lendvai János* k. r. főgymn. tanár tart előadást, *Franciszy Irma* k. s. szavál és *Novotny Margit* k. s. zongorázik. — Az ismeretterjesztő előadásra minden érdeklődőt szívesen lát a választmány. Belpó díj nine en.

— **Munkásházák.** A Lévai Ker. Munkásegylet tagjai között életre való eszme vajódik. Azok számára is családi tűzhelyet akarnak biztosítani, akik a saját erejükkel azt megszerezni sosem volnának képes k. Március 15-én d. u. 2 órakor a városház nagytermében ifj. *Madarász József*, kerületünk országgyűlési képviselője, tartott szakzerű előadást a munkásegylet tagjainak. Böven ismertette a mezőgazdasági munkásházák állami támogatásáról szóló 1907. évi XLVI. t. c.-et. Ennek alapján az állam az építési költségeknek két ötödét hajlandó viselni és a munkásházák 20 éves adómentességet nyerhetnek. Ez a kedvezmény csak a mezőgazdasági munkásoknak szól; de *Bartók* államtitkár kijelentése szerint ide sorolhatóak mindazok az ipari munkások is, a kik a mezőgazdasághoz szükséges szerszámokat, gazdasági eszközöket gyártják. Egyéb iparoságok az idézett törvény előnyeit nem élvezhetik. *Szerényi* államtitkár úgy nyilatkozott, hogy esetenként, a hol ipari munkások házépítésre szövetkeznek, a kereskedelmi kormány hajlandó házépítő segélyt nyújtani. A kisiparosok nem részesíthetők állami segélyben. Egyedül útján — jöllehet államségély nélkül — ezek is előnyösen oldhatják meg az építkezést. *Madarász József*, országgyűlési képviselő felhívta a munkásegyletet, hogy tervének támogatására kérje tel a várost és megyét is. Ezt a törekvést mindenki a legmelegebben fogja felkarolni.

— **Megyebizottsági-tag-választás.**

A 19-iki közgyűlésből kifolyólag Barsvármegye törvényhatósági bizottsága rendelkezett a Lévaú üresedésben levő egy megyebizottsági tagsági hely bostlése iránt. A választás április hó 2-án lesz a városházán; a szavazatszedő bizottság elnöke *Báthy László* prépost-plébános.

— **Zseliz község hazafias közönsége** a szokottnál is fényesebben ünnepelte

március 15-ikét. — Kora reggel az épületeket föllobogózták. — Mindkét templomban hálaadó Istentisztelet. — Délután nagy szabású körmenet, melyen az iskolás gyermekek apró kis nemzetí szin zászlók alatt *Dely István* tanító vezetésével, az Ipartársulat testületileg zászlaja alatt *Nyáry Ignác* elnök vezetésével, a Zselizi Gazdakör *Schöpplin Róbert* urad, gazdatiszt, elnök vezetésével, és a nagy számú lakosság. — A Millenium szobornál a Gazdaköri dalárda vezetésével a szászakra fölzaporodó ünneplő közönség elénekelte a himnuszát, majd *Kovács István* r. kath. káplán mondotta el ifjú hévvel, hazafias lelkesedéssel az ünnepi beszédet, mely korhűen festette le a 60 év előtti március 15-iki eseményeket, s azok korszak alkotó jelentőségét. — Ezután *Nemes Antal* urad, tanító szavaltta el *Garai* „Szabaddá lettél elhagyott Magyar nép” című költeményét. — Ögyesen, hévvel szavalt, erőcs csengő hangja magával ragadta a közönséget. — Este a Kasinó, Ipartársulat, és Gazdakörben társas vacsora volt, a hol a nap jelentőségét ismertető többrendbéli szónoklat hangzott el. A Kasinóban beszédet mondott *Szedlacsek János* elnök, *Kiss Imre* és *Tóth Zsigmond* ref. szegédlelkész. — A Gazdakörben *Schöpplin Róbert* elnök, az Ipartársulatban *Nyáry Ignác* elnök.

— **A Lévai Kath. Legényegylet** f. év március hó 15-én d. e. 11 órakor elnökválasztó közgyűlést tartott, melyen a lelépő *Jónás Imre* helyébe egyhangúlag *Kaveggia Kálmán* s. lelkész választották meg. Az új elnök: 4 tagú küldöttség hívta az egyleti helyiségebe, a hol *Báthy László* prépost úr felkérte a legényegylet vezetésére. *Kaveggia Kálmán* elmondva programját hangvű yozta, hogy jóllehet szabad idejének minden percét lekötik a nögyéleti pénztárnokság, a Munkások Rökkantegylete stb. mégis vállalkozik a legényegylet ideiglenes vezetésére, hogy a nemes irányú intézmény továbbra is fönmaradjon, ha életképes az egylet, a jövőben is folytathassa nevelési munkáját. Okulva azonban a közel multakon, bizonyos feltételekhez köti tisztségének megtartását, főleg ha a tagok is komolysággal lehetők tesszik a csendes munkáskodást.

— **A lévai 5. tűzoltó egylet** f. év március hó 25-én délután 2 órakor a városház termében évi rendes közgyűlést tart. Targyszózat: 1. Parancsnoksági jelentés. 2. Az 1907. évi szárazmáadás, számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Szolgálati érmek kiosztása. 4. Jelentés az 1907. évben a városhoz intézett kérelem tárgyában, ebből kifolyólag indítvány az egylet felosztásának elhatározása iránt. 5. Előző ponthoz képest az 1908. évi költségetes megállapítása. 6. Esetleges sürgős ügyek és indítványok.

— **A képviselőválasztók összeírása.**

Barsvármegye központi választmánya folyó hó 10-én tartotta ülését *Mailáth István* főjegyző elnökölte alatt és az országgyűlési képviselőválasztók 1909. évre érvényes névjegyzékének kiigazítására kiküldendő összeíró küldöttségeket következőképen alakította meg: I. Aranyosmaróti választókerület: összeíró küldöttség elnök *Martincsek János*, tagok *Dr. Balásfy Géza* és *Rakovszky István*; második összeíró küldött ez elnök *Kosztoldny József*, tagok *Hyross János* és *Sticseny János*; harmadik összeíró küldöttség elnök *Rudnyánszky János*, tagok *Reidner Gyula* és *Zavodszky Ödön*. II. Lévai választókerület: összeíró küldöttség elnök *Bándy Endre*, tagok *Dr. Tóth Sándor* és *Dr. Gyapay Edé*; második összeíró küldöttség elnök *Mocsy Lajos*, tagok *Dr. Zelenyák János* és *Schön Géza*; harmadik összeíró küldöttség elnök *Dombay Vilmos*, tagok *Varanay Lajos* és *Lévaú József*. III. Ujbányai választókerület: első összeíró küldöttség elnök *Dr. Gonda Péter*, tagok *Anderle Ernő* és *Zipszer Lajo*; második összeíró küldöttség elnöke *Ormay Kálmán*, tagok *Dr. Kaldrovits Andor* és *Kaldrovits József*; harmadik összeíró küldöttség elnök *Martincsek János*, tagok *Dr. Balásfy Géza* és *Rakovszky István*. A központi választmány megbizta az alispánt, mint a választmány elnökét, hogy az eset-

ben, ha az összeíró küldöttségi elnökök, vagy tagok valamelyike megbízatását el nem fogadná, ennek helyét saját hatáskörében töltse be. Ugyancsak felhatalmazta a vármegye alispánját, hogy mivel a törvényhatósági segéd- és kezelőszemélyzet elfoglaltsága miatt az ideiglenes névjegyzékek összeállítására és két példányban való leírására nem alkalmazható, a leírásához szükséges kiegészítő munkaerő alkalmazásának engedélyezése iránt a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjesztést intézzen.

— **Régi recept.** Egy érdekes lévai polgártársunk, aki reugeteg elfoglaltsága mellett ráér még arra is, hogy régi emlékeket gyűjtőgessen, egész patikára való régi orvosságot szedett össze avult sárga íráskönyvekben, amint itt például következők: „Vegy téli retek haját petrezselyem gyökerét és fenyő magot, és mindháromat apróra vágdald össze. Mindegyikből egy-egy marékka 2 iczes fazékban addi és 2 icze vizet reá töltvén, erőssen be takarva mind addig főzni, miglen félhig ki nem hül. Ez meg lévén tisztán által szűrni, és így napjában gyakran mind addig inni miglen benne tart. — Minden nap a főntébb ki tett szereket ujittítani és végtére mind addig inni keil miglen ezen veszedelmes és halált okozó vizi kórság a sélödő testéből el nem takarodik, tudnia illik: miglen a beteg tökéletesen meg nem gyógyul. Próbált doig ez oly vizi kórságosakon, mellyek már 4-szer meg teapottatva is halafiai valának. Azért te Olvasó kövesd szorgalmasan ha szükséged vagyon reá, ha pedig nints szükséged, igydl jó Ö Bort.“

— **Próba-husvágás.** Tegnap volt az utolsó hatósági húsmeres. Ezuttal egy fiatal, jó húsban levő marhát vágtak le; kilogrammját 100 és 108 fölerért adták. A közönség már nagyon rákapott a jó és olcsó hatósági húsra, d. e. 10 óráig elkapkodtak az utolsó porcikaig. Az eddigi husvágások eredménye közöltetik az alispáni hivatalal; a további eljárások az után következnek.

— **Lopás.** Özv. Brányik Istvánné lévai lakos panaszt emelt, hogy Hóchsteyrer Adam asztalos segéd, — ki náia 4 het óta lakott — dunáját ellopta smidőn őt kérdőre vonta, Lévaról megszökött. A vett panasz alapján a nyomozás megindítván, megállapított, hogy a holmit Deutsch Hermann ócska ruhakereskedőnek adta el s hogy a lopással gyanúsított Bábán rejtezőt el. Ennek alapján a tettes csendőriget előállítatott, ki is ittas állapotára hivatozással a dunna lopást beismerte. A lépre került tolvaj megbüntetése végett a lévai kir. járásbíróshoz átkísértetett.

Hivatalos közlemény.

I.

Hirdetmény!

1618/1908 szám.

Léva város képviselőtestülete f. évi március hó 6-án hozott 1403/908 számú határozatával a város tulajdonát képező dögteret a lévai Sport egyesületnek 20 évi időtartamra használatul átengedte azzal a korlátozással, hogy ezen közterület, melyből a polgárság ki nem zárható, parkszerűen tartandó fenn és azon keresztül a kákaí utról az Orbáni-utóhoz a gyalogközlekedés mindenkor továbbra is biztosítandó. —

Erről a közönséget azzal a figyelmeztetéssel értesitem, hogy a határozat a városi iktatóban 15 napon át megtekinthető és eliene, ugyan ezen idő alatt Barsvármegye törvényhatósági bizottságánál felelbezés érvényesíthető. —

Léva, 1908. évi március hó 14-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

II.

Hirdetmény!

483/1908 szám.

Ezennel közhírré teszem, hogy a lévai vízlecsapoló társulat 1907 évi követeléseiről szóló egyenkénti hátralékai kimutatás behajtása végett az aranyosmaróti kir. pénzügyigazgatóság által megküldetett.

Minélfogva felhivatnak mindazon hátralékosok, kik ebbeli kötelezettségüknek a

mai napig nem tettek eleget, hogy ezen hátralékaikat az 1907 évi május hó 1-től számított 5 % kamatokkal együtt most már 8 nap alatt annál is inkább fizessék ki, mert ellenesetben azok az 1883 évi XLIV. t. c. 58. §-a értelmében végrehajtás utján fognak behajtatni.

Városi adóhivatal Léván, 1908. évi március hó 19-én.

Koczalk Lajos

adóhiv. főnök.

III.

1653/1908 szám.

Hirdetmény!

A lévai országgyűlési képviselő választókerület I. összeíró küldöttsége Léva város képviselő választóinak összeírását 1909 évre kihatólag folyó évi március hó 25 és 26 napjain reggeli 8 órától 12-ig és d. u. 2 órától 5 óráig terjedő időben Léván a városi tanács termében fogja kiigazítani.

Ezen munkálatról Léva város választó közönségét a küldöttség előtt való megjelenés jogára és a törvényes igények érvényesíthetőségére való figyelmeztetéssel ezen hirdetmény útján értesítem.

Léva, 1908. évi március hó 17-én.

Mácsánsszky János
1-ső tanácsnok.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

A Lévai Kereskedelmibank Részvénytársaság 20 koronát azaz Husz koronát volt kegyes Stefánia árvaházunk céljaira adományozni; s midőn ez összeg kézhezvételét van szerencsénk elismerni, fogadják a Tek. Cm kis árváinkkal éreztetett jóindulatáért hálás köszönetünket.

Kötelességszerűen kijelentjük egyben, hogy a lap folyó hó 15-iki számában a Lévai Takaré- és Hitelintézet 50 korona adománya csak tollhiba folytán közöltetett, mert a nevezett igen tisztelt pénzintézettől tényleg 100 koronát, azaz egyszáz koronát kaptunk.

Léva, 1908. év március hó 19.

Leldenfrost Tódorné Faragó Sámuel
négyel. tb. elnök négyel. titkár.

Köszönetnyilvánítás!

A Lévai Takarékpénztár részv. társ. igazgatósága 100, a Lévai Kereskedelmi Bank igazgatósága 20 koronát volt kegyes a Lévai 8. Tűzoltóegylet céljaira küldeni. A szives adományok nyugtatása mellett a kegyes támogatásért az Egylet nevében hálás köszönetünket f jezzük ki.

Léva, 1908. év március hó 19.

Ortmann Fidéi Belcsák Béla
pénztáros. főparancsnok.

Helyesbítés.

Az elő barsi agghonvédeket érintő cikk helyesbítésére kaptuk a következő levelet, melynek természetesen a legnagyobb készséggel adunk helyet:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becsés lapjának folyó évi 11-ik számában Nagy Nep. János volt 1848/9-iki honvéd főhadnagy úr. „Barsmegyei agghonvédek“ címen küldött cikkben elősorolja a Barsmegyében még élő s nyugdíjazott 48/49-iki honvédeket, megjegyezvén hogy e névsort a barsmegyei 4 adóhivatalnak 1906 áprilisi kimutatása alapján állította össze.

Legyen szabad e közlemény kiegészítésül megjegyeznem, hogy abból s én nevem teljesen kimaradt, — holott a verebélyi adóhivatal utján bárki is meggyőződhetik, hogy mint igazolt 48/49-iki honvéd főhadnagynak nyugdíjamat 1905 évtől fogva nekem rendszeren kifizeti.

1848. június 10-én a legelső 6 fontos ágyú ütég felállításakor a honvédséghez mint tüzér beállván, az egész szabadságharc ideje alatt számos csatában, s végül a komáromi várostrom teljes folyama alatti ostrom és sikertárkban s exkurziókban már mint időközönként előléptetett főhadnagyi rangban egész a vár feladásáig a haza szent ügyét lelkes odaadással szolgáltam.

Tekintetes Szerkesztő Ur! Szabadjon

a fentjelzett közlemény kiegészítésül, úgy is mint becsés lapja előfizetőjének, jelen soraim felvételére tiszteletteljesen felkérni.

Hazafiai üdvözetem, s kiváló tiszteletem kijelentésével maradtam

alázatos szolgálja

Jankovics János

volt 1848/49-iki tüzér főhadnagy,
bars-csekei lakos.

Közgazdaság.

Az Első Magyar Általános jubileuma

Az Első Magyar Biztosító Társaság, az országnak ez a nagytekintélyű, virágzó biztosító intézete mult héten ünnepelte főnőalapság felszázados évfordulóját. A társaság közgyűléssel ünnepelte a jubileumot, Csekonics Endre gróf titkos tanácsos elnökölte alatt. Csekonics méltatta az alapítók érdemeit, megemlítette, hogy az 1907-iki üzletév volt eddig a legkedvezőbb és melegen üdvözölte Harkányi Frigyes báró igazgatósági elnököt, valamint Ormódy Vilmos vezérigazgatót, akinek a király a magyar bárói méltóságot adományozta.

Napirenden a mult évi üzleti jelentés volt. A díjbevétel, a biztosított értékállomány s a tiszta nyereség egyaránt, ez évben volt a legnagyobb. A tőzbiztosítási üzlet, a díjbevétel jelentékeny emelkedése mellett, igen tekintélyes nyereséget hozott. A jégbiztosítási üzletágban a számos és helyenként nagy jégverések némi veszteséget okoztak. A betörések elleni biztosítás a szokott ovatozással folytatták. A társaság tőkéit az elmúlt évben is a legnagyobb körültekintéssel helyezték el. Az életbiztosítási üzletágban az eredmények is évről-évre jobban tanúsítják, hogy a fokozott tevékenység, következetesen megtermi gyümölcseit. A legteljesebb igazolása ennek éppen az 1907-iki üzletév, melyben minden eddigi évi eredményt túlszárnyalva, 80 millió koronát meghaladó új szerzőmenyt mutatnak ki a társaság. Az életbiztosítási évi díjbevétele 19 millió koronára, az életbiztosítási díjtaralék pedig több mint 111 millió koronára emelkedett. Az életbiztosítási állomány 32 millió koronára rugó tekintélyes összeggel gyarapodott. Az árfolyamkülönbözeti tartalékok a jövőre úgy kívánják szaporítani, hogy minden kiorsólt értékpapir után az árfolyam-és a papir-érték közti mutatkozó különbözetestet e tartalék javára könyvelik el.

Az évforduló alkalmából a rendes évi osztalékon, ötszáz koronán felül, minden részvény után még 250 korona kivételes jubileumi osztalékok adnak. Kéri a közgyűlést hogy a tisztviselők és szolgák külön jutalmazására százötvenezer koronát szavazzon meg. Ezenkívül a huszonöt éve szolgálatban levő tisztviselők nyugdíjveit is öt évet számíton hozzá. A már nyugdíjazott tisztviselők adóját és bélyegilletéket mátlól kezdve a társaság fizesse. Az ügynökök megfelelő jubileumi jutalékokban részesítendők. A gazdatisztek gyermek inek iskoláztatási céljaira négyezer korona engedélyeztessék. A budapesti tűzoltóságnak egy automobil-gép beszerzésére tizenkétezer korona az országos tűzoltó-szövetségnek pedig jutalmakra ötezer korona adassék. A budapesti Orvos Kör országos segítőegyesületének tizezer koronát szavazzon meg. A hazafias sajtó iránt való elismerés jeléül a Hirlapírók Nyugdíjintézetének ötezer és a Budapesti Ujságírók Egyesületének segítő-alapja javára is ötezer korona adassék. Végül örökös emlékül alkottassék egy ötezer koronás alapítvány hazafias köz- és jótékony célokra. A társaság hiteseis történetét díszes kötetben fogják megörökíteni.

A közgyűlés a jelentést egyhangulag elfogadta. A főimontvény megadása után a közgyűlés közönetét fejezte ki az érdemes vezetőségnek és a buzgó tisztikarnak. A választmány elnökévé Zichy János grófot, választmányi taggá Nadasdy Tamás grófot választották. Ezzel a közgyűlés lelkes hangulatban véget ért.

Ormódy Vilmos vezérigazgatót a közgyűlés előtt meleg ovációkban részesítette. A társaság igazgatósága és kormányzótestülete. Megfestették az alkalomra Ormódy elhunyt feleségének arcképét, amelyet Har-

kány Frigyes báró beadvényében adott át a mélyen megindult igazgatóknak. A művészi arcképet Benczur Gyula festette, Csokonics Endre gróf magának Ozmódy Vilmosnak ugyancsak Benczur által festett életnagyságu arcképet adta át az ünnepeltnek. A közgyűlés után ünnepi értekezletre gyűltek össze a gyárbiztosítási egyszemélyben részes osztrák és magyar társaságok igazgatói, akik szeretettel ünnepelték Ozmódy vezérigazgatót.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1908 évi március 15-től 1908 évi március hó 22-éig Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Dóka István Ivan Julianna.	fiú	István
Misik Antal Mezőnyi Mária	fiú	Sándor
" " "	fiú	Gyula
Szűsny Mátyas Csuvára J.	leány	Julianna.
Poltin János Keménzski Mária	fiú	József István
Frasch Ferenc Hugyecz Karolin	fiú	József Lajos
Nádasdi József Kászel Julianna	fiú	József
Bába Bálint Brauner Julia	fiú	Jenő Rázsó
Hercog Lipót Schweiger Berta	fiú	József.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Fatagó Gy. Macci K.	43 éves	Gutaütés
Nagy Pálné Belányi I.	29 éves	Tüdőgyulladás
Katona József	36 éves	Tüdőgümőkór

Lévai piaciárak.

Rovatvezető : Kónya József rendőrkapitány

Buza m.-mázsaként 21 kor. 40 fill. 21 kor. 80 fill. — Kétszerez 20 kor. 20 fill. 20 kor. 60 fill. — Rozs 18 kor. 20 fill. 18 kor. 60 fill. — Árpa 12 kor. 20 fill. 13 kor. 60 fill. — Zab 15 kor. 20 fill. 16 kor. 20 fill. — Kukorica 13 kor. — fill. 13 kor. 40 fill. — Lencse 29 kor. — fill. 29 kor. 60 fill. — Bab 12 kor 40 fill. 13 kor. 20 fill. — Kész 9 kor. — fill. 9 kor 60 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként : Vörös löhere természetű aránkamentes 195—205 Vörös löhere, kis aránkas 175—185 Vörös löhere, nagy aránkas 170—175 Luczerna, természetű aránkamentes 170—175 Luczerna, világos szemű aránkas 160—165 Luczerna, barnás szemű 150—155 Siborhere 36—60 Baltaczin 38—40 Tavaszai bükköny 18—19.

Nyiltér.)*

Nyilatkozat.

A „Lévai Öröllő“ című lap legutóbbi számában ellenem közzétett sértő állításokat, mint alapot nélkülözött valótlanosságokat, viszszaütöttem. A sértőzetések és gyanúsítások terére Birtha urat nem követem; nem pedig azért, mert egyrészt azt egyéni izlésem nem engedi, másrészt ama hitközség iránt érzett tiszteletemnél fogva sem, amelynek Birtha ur ez idő szerint a lelkesze. Negyven év óta vagyok kormesáros s ez idő alatt üzletemet, a „lebuj“-t sok tisztességes, a társadalom mindenféle rétegéhez tartozó egyén, köztük több köztisztviselőben álló ref. lelkész is látogatta s látogatja. E körülmény felment engem attól, hogy a „lebuj“ tisztességét Birtha urral szemben védelmezniem kelljen.

Léva, 1908. év március hó 20.

Idb. Tokody Imre
kormesáros.

E rovat alatt közzétett nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

164 szám 1908 vgrh.

Arverési hirdetmény!

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében eznoal közhírré teszi, hogy az ar-maróti kir. járásbírósnak 1906 évi V. 521 számú végzése következtében dr. Ardó Alfréd ügyvéd által képviselt Rívai testv. irod. int. javára dr. Perasy Ferenc ellen 534 kor. a jár. erejéig 1906 évi január hó 31 n. fogatosított kötelezési végrehajtás után le- és felfoglalt és 2642 kor. becsült következő ingóságok, o. m. bútor, yostyóp, könyvek, nyilvános árverésen eladandók Mely árverésnek a enti kir. járásbírósig 1906-ik évi 52/14 számú végzése folytán 226 kor. 63 fill. tökéskövetelés, 534 190 évi január hó 1 napjától járó 5% kamattal, 1/3% váltóidő és eddig összesen 6 kor. 75 fillerből bíróság már megállapított költségek erejéig, Ar. maróton a közpiacon 1908. évi márc us hó 28-ik napjának délelőtti 9 óraja határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozóknak ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX t. c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a leg többet igerőnek, szükseég esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le- és felfoglaltatták és azokra kötelezési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Aranyosmaróton, 1908. évi márc. hó 14-én.
Bagotai Lengyel Aurél
kir. bír. végrehajtó.

164. 165. 259/190g tkivi. szám.

Arverési hirdetmény!

A lévai kir. járásbírósig mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy Lázot Vendel, Ehrenstein Ignecz és Solner Adolf végrehajátóknak Búscsik Pál végrehajátás szenvedő elleni 60 korona 25 korona 24 fillér és 196 korona 40 fillér tőke és jár iránti végrehajátási ügyében a lévai kir. járásbírósig területén levő és a garamszöllősi 122 számú tjkveben A 1 sor 142 hrszám alatt foglalt beltelkére és azon épült házra 857 korona, továbbá a végrehajátást szenvedőnek az ottani 928 számú tjkveben A 1 1-5 sorszám alatt foglalt ingatlanban való 3/4 rész illetményére 1236 korona kiküáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908 évi április hó 16 napján délelőtti 9 órakor Garamszöllős közsegg házanál megtartandó nyilvános árverésen a kiküáltási áron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az elárverezendő ingatlanokra B. 8. 9. B. 1. 2. tételek alatt az 1209/88 számú végzésben Búscsik Gyula és neje Vicsk Terézia javára bekebelezett halgtartó kizárólagos haszonélvezeti jog ezen árverés által nem érintetik. Amennyiben pedig az elárverezendő ingatlanok 4000 koronán alul adatnának el az árverés hatálytalanná válik és a nevezett ingatlanok ugyane határnapon ezen haszonélvezeti jogtól mentesen fognak eladatni.

Árverési szándékozóknak tartoznak az ingatlanok az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy az 1881 évi LX t. c. 42 §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881 évi december hó 4-én 3333 szám alatt kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküáltott kezéhez letenni vagy az 1882 évi LX. t. c. 170 §.a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályzerű elismervényét átszolgáltatni.

Kelt Léván a kir. járásbírósig mint telekkönyvi hatóságúal 1908. évi január hó 20 napján.

Hoffmann Árpád
kir. aljárásbíró.

836/1908 tkivi szám.

Hirdetmény!

Zsemier közsegg telekkönyve részleges birtokszabályozás következtében részlegesen átalakítottat, s ezzel egyidejűleg az okokra az ingatlanokra nézve a melyekre az 1886 évi XXIX t. cz. az 1889 évi XXXVIII t. cz. és az 1891 évi XVI t. cz.-ban a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892 évi XXIX t. cz. ban szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogatosítottat.

Ez azzal a felhívással tétetik közre: 1. hogy mindazok kik az 1886 évi XXIX t. cz. 15 17 §-ai alapján ide érve e §§-oknak az 1889. XXXVIII t. cz. 5. és 6 §-ában és az 1891 XVI t. cz. 15 §-a a pontjában foglalt kiegészítései is, valamint az 1889 évi XXXVIII t. cz. 7 §-a és az 1891. XVI t. cz. 15 §. b. pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886 XXX Y t. cz. 22 §-a alapján történt törlesek érvénytelenségét kimutathatják a végbéli törlesei kereseteket hat hónap alatt vagyis az 1908 évi szeptember 20-ig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be mert az ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelte után indított törlesei kereset annak a harmadik személynékn a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok a kik az 1886 XXXIX t. cz. 16 és 18 §-aikk esetében ideértve az utóbbi §-nak az 1889 XXXVIII t. cz. 5. és 6 §-aiban foglalt kiegészítései is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzéséi ellenében ellenmondással élni kívánnak írásbeli ellenmondásaikat hat hónap alatt vagyis 1908 évi szeptember hó 20 napjig bezárólag a telekkönyvi hatóságához nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok a kik az 1 és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892 XXIX t. cz. szerinti eljárás és az ennek foylamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvau-

könyvi jogokat bármely irányban sértve vélik ide érve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889 XXXVIII t. cz. 16 §-a alapján történt bejegyzését sértelmesekek találják-e te kintabten felszólalásokat tartalmazó kérvényeiket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1908 évi szeptember hó 20 napjig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelte után az átalakításkor közbírólag téves bevezetésből származó bármilyenmő igényeket jöhísemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendsz. után és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Ezuttal figyelmeztetnek azok a felek a kik bitelestitő bizottságuk eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyzerűt másolatokat is esatoltak vagy olyanokat pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságúal átvehetik. Léva, 1908. február hó 29 napján.

Pogány Virgil
kir. járásbíró.

A tüdőbaj minden

eseteiben a SCOTT-féle Emulsió azonnal használandó. A SCOTT-féle Emulsió egészségre és erőt költető az egész szervezetnek. A

SCOTT-féle Emulsió

specifikus megbízható szer mindennemű tüdőbaj ellen és nemcsak biztos szer, hanem a legolcsóbb is. Nagyfokú táporeja annak tulajdonítható, hogy előállításához a legfinomabb, legzisztább és leghatásosabb anyagokat veszik, melyek egyáltalán beszerezhetők, továbbá azon tulajdonságának, hogy az eredeti felülmúlhatatlan SCOTT-féle e előállítási mód folytán nemcsak ízletes, hanem rendkívül könnyen emészthető is.

Az emulsió vásárlásúal a SCOTT-féle módszer— a halászt— kérjük figyelembe venni.

Kapható:
a gyógyszerházakban.
Egy eredeti üveg ára 2 K. 50f.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egybe, oldó házszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az üllő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona. Vidéki gyógyszerházakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÖS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő bedörzsölés, elismert, régi jöhíremű házszer szaggatás és hülséből származó mindennemű betegségek ellen. Eredeti üveg ára 1 kor. 1.80 Kapható minden gyógyszerháiban és drogeriában.

Főszétküldési hely MOLL A. gyógyszerész és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Berbeadási hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Érsekújvár-Prievgyei vonalon tekvő Kálmánfalvai 1040 hold a 1200 négyszögöl állandó és kitűnő cukorrépat termelő birtok 1909 évi április hó 1-től egymásután következő 15 evre újlag bérbe adatik. — Érdeklődők forduljanak bővebb felvilágosítáért a báró Seisger Múnsinger számtartói hivatalhoz Szeptenc Ujfalu, u. p. Nyitra Ludány.

Haggenmacher-sör.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy folyó 1908 évi március hó 1-től a „Haggenmacher“ kőbányai és budafoki sörgyarak közkedveltségnek örvendő sörök raktárát Léva és vidéke részére átvettük.

Rendeléseket pontosan eszközölünk és a sört bármikor házhoz szállítjuk. Léva, 1908. év március hó.

Braun József és fia.

Bérbeadó sütőház vasteknő berendezéssel a lehető legnagyobb kedvezmények között haszonbérbe kiadó. Jó ster kenyér városnegyedben, naponta 150—300 kilo kenyér sütés biztosítva. Értkezni lehet Grapka Józsefnél Léva Rákóc-utca 2 szám.

Mótorvevők figyelmébe

Herkules-mótorvállalat.

Budapest, V. Váci-ut 30.

Ajánlja ugy cséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobijait, melyek V. ker. Váci-ut 30 szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jóállás kifogástalan üzemért

Üzemzavarok kizárva.

Bámulatos egyszerű szerkezet!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!!

13—14 éves fu is kezelhető!

Árjegyzék ingyen! Orosz árak részletezésre!

200 drb. elismerő levél a Magyarországon üzemben lévő motorokról

Györgyi Lajos

szij és kocsi gyártó ajánlja

6 darab kijavított és új féderes kocsi jait,

valamint tulhalmozott lószerszám raktárát, — öreg kocsikat megveszek vagy kicserélek.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefű czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan

RETHY-félét kérjünk,

miel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak R E T H Y-félét fogadjunk el!

Kiadó lakás. Koháry utca, 77. számú házban két szoba, (esetleg három szoba.) konyha, előszoba, kerttel együtt május 1-től kiadó.

Kiadó péküzlet sarkok háza mely szép környékeken, 2 kemence, üzlethelyiség és megfelelő lakások az összes berendezéssel, naponta igen szép számban idegen sütés, avonnal kiadó, esetleg eladó. Bővebbet Ertler Henrik fűszer üzletében Léván.

Eladó ház. Kalvária-sor 4 számú ház szabadkézből eladó.

Uj festő műhely.

Tisztelettel értesitem Léva város és vidéke n. é. közönségét, hogy Léván Szepesi-utca 15 szám alatt

szobafestő és mázó

műhelyt nyitottam.

Elvállalok minden e szakmához tartozó munkákat, u. m. szobafestést, mázóást, cimfestést és

tapétázást,

mindezen munkákat a legegyszerűbbtől a legszebb kivitelig szakszerűn szolid árk mellett pontosan elkészítem.

Magamat szíves jóindulatukba ajánlva vagyok kiváló tisztelettel

Rubletzky István
festő mester.

Ugyanitt egy tanuló is feivétetik.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsölésként használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —.30, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis **Poloskák** ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogeriában, fűszer- és testáruk kereskedésében, ahol Tirgram Plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly utca 1.

Kapható Léván: Klein Benő, Silbinger Zsigmond, Wiheim Gizella, Blum R., Kertész Lajos, Knapp Ignác.

Eladó csemeték!

2 éves erős tölgy csemete 1000 drb. 12 kor. kertek, sírok stb. díszítéséhez.

Thuják

50 — 60 cm. magasságig drbként 40 fill.
65 — 90 „ „ „ 50 „
100 — 120 „ „ „ 70 „

Csomagolás önköltségi áron. — Szíves megrendelések alábbi címre kéretnek:

Erdőhivatal Zseliz.

Vető árpa

Hanna-féle. 69 kilo hectoliterenként.

Mag bükköny

kitűnő minőségben.

eladó.

Pusztá Árma, u. p. Nagysalló.

Schumacher Agoston.

61 szám, 1908 év.

Hirdetmény.

A garamszentkereszt-i járási vicinális utbizottság 1907 évi november hó 22-én kelt 4204 számú intézkedése folytán a garamszentkereszt-lutillai vicinális közuton Lutilla község mellett lévő lutillai hid helyreállítására 6688 K. 93 fillérben állapított meg.

A fentemlített munkák kivitelének biztosítása céljából az 1908 évi március hó 26-ik napjának délelőtti 11¹/₂ órájára a lutillai püspöki uradalmi erdőhivatal helyiségében tartandó szóbeli és zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkákat 1908 évi szeptember hó 15-ig való végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt írásbeli ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 11¹/₂ órájáig a nevezett hivatalhoz annyal inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 10%-ának megfelelő kerek számban 600 korona bántéppénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett lutillai püspöki uradalmi erdőhivatalnál a rendes hivatalos órákban — a hétfői napokat kivéve — naponként megtekinthetők.

Lutillán, (u. p. Garamszentkereszt) 1908. márc. 9.

A besztercebányai püspökség erdőhivatala.

Szőlőjtványok: hiányok pótlására 2 éves dús gyökérrel, zöldjtvánnyal készítve ezre 100 ft. — Telepítésre gyökeres zöldjtvány ezre 18 ft. — Telepítésre sima zöldjtvány ezre 45 ft.

Fásjtványok: gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 ft. Szépséghibával, **eredési biztosítással** ezre 45 ft. Mind Ripária portálisra ojtva a következő fajokban: **Fehér borsfajok:** Olasz Rizling, fehér és piros Sziankamenka, Furmint Sárfehér, Mézesfehér, Ezerjő, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánati Rizling. **Vörös borsfajok:** Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Áramon. **Csemegefajok:** fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Ripária-portális I. oszt. 8 ft., sima Ripária-portális II. oszt. 3 ft., gyökeres Ripária-portális I. oszt. 16 ft., gyökeres Ripária-portális II. oszt. 10 ft., gyökeres 2 éves gyökér 18 ft. **Hazai nemes vesszők** sima 4 ft., a fenti fajokból Oltványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. Előlegül az ár 1/4 részét kérem beküldeni. **Hegyi bor** fehér 50 kor., siller 50 kor., vörös 60 kor.

SZÉKELY I. JÓZSEF Gyöngyös szt. Urbán temp.

Fa- és érc koporsók.

Szabadalmazott ércokoporsók Beschoner gyárából légmentességű. **Gyermekeknek 18 koronától fölfelé.** — **Felnőtteknek 60 koronától 100 koronáig.**

Fakoporsó

Gyermekeknek 4 koronától fölfelé. — **Felnőtteknek 16 koronától fölfelé.**

Koszorú 1 korona 80 fillértől 20–30 koronáig.
Raktár: Kern Testvéreknél Léván.

A legolcsóbb és legbiztosabb hernyóirtó szer.

Minden gondos gyümölcs termelő megóvjja termését, moly-, féreg s termőfáit főleg az annyira káros hernyóktól ha azokat száraz időben tavasszal a **Berthán-féle**

hernyó irtó szerrel permetezi. — A siker biztos. Alkalmazása a legegyszerűbb. Ara a 80 lit. vízre való pornak 60 fill.

Borsod-Abaúj-Zemplén részére:
Engel József vegyeskereskedése Léván.

Készíti: **Berthán F. N. gyógyszerész Pozsony-Szentgyörgy.**

3 kiállításon a legnagyobb kitüntetést nyert.

Knapp Dávid,
mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkör szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcséplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Uj kávé árak.

Valódi Brazíliai különlegességek.

Természetes színű (nem festett.) Korona.

I. Minőségű Brazíliai Cuba minőség 1 kilo . . .	3. —
I. " " Gyöngy erős és zamatos 1 kilo . . .	3. —
I. " " Óriási nagyszemű Ceylon minőség 1 k. . .	3. 60
I. " " Brazíliai Santos kávé 1 kilo . . .	2. 60
Valódi arabiai moccá igen erős 1 kilo . . .	3. 70

Fentem kívül van még raktáron valódi észak- és nyugatindiai Portorikó-, Cuba-, Gyöngy-, Jamaikai-, Ceylon-, Kék Jáva- és Arany Jáva kávé napi áron.

Most érkezett friss Déli áruk: szardínia, Oroszhalak-, Caviár-, Csokoládé, Szalon cukorkák-, igen finom tea-, rum-, Cognac-, bor-, pezsgő-, sajt-, turó stb. **kapható:**

Kern Testvéreknél Léván.

Hölgyek
részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépitőszert a

FÖLDES--féle MARGIT CRÉME

Páratlan és csodás hatású	<p>Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.</p> <p>Ara: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor.</p> <p>KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hölgy-por (3 színben) 120 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 kor</p>	Üvökodjunk utána!
---------------------------	--	-------------------

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerkereskedésben. — Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küld a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszer. ARAD.

Főraktár **Léván: Medveczky Sándor és Dezseri Boleman** gyógyszerárakban.

Szauer Izidor és Mór

fakereskedők és vállalkozók LÉVÁN.

Fióktelep: **KISKÁLNA.**

Az építési idény közeledtével van szerencsénk ajánlani **nagy raktárunkat:**

Jegénye-, lucfenyő-, tölgy-, bükk- és egyéb különleges **deszkákban**, — **fenyő- és tölgyfagerendák, oszlopok, szőlőkarók**, mindennemű **épület és haszonfában**, — mindenféle **építési anyagokban** u. m. **ujlaki, tatai cemen** és egyéb fajtájú **fedélcserép, cementlap, portland- és románcement-, nádszövet**, kátránytermékek: **kátrány carbolineum, antimerulion fedél- és elszigetelőmezben.**

Elvállalunk mindennemű **építkezéseket, tervezéseket, épületjavításokat, kömives-, ács- és asztalosmunkákat.**

Építkezésekkel való megbízás esetén **terveket fel nem számítunk.**

Lakások száraztátétele és gombamentesítése a legjobb módszer szerint, **jótállás mellett!**

Eternitpalafedések, könnyű, olcsóbb mint a bádofedés! **tűz és pormentes! elpusztíthatatlan! vízmentes!!**

Szabadalmazott Ideálablak! Egyedüli gyártás Bars- és Hontmegyére! **Nincs léghuzam!** Az ablak előtti tér **kihasználható!** **Könnyű tisztítás és kezelés!** — Természetben megtekintetők!

Szabadalmazott ajtócsukó és szőnyegvédő! **Olcsóbb, mint minden más!** **Egyszerű!** **Minden ajtóra elhelyezhető!**

Jól felszerelt **asztalosműhelyünkben** a legkényesebb igényeket is **kielégítő asztalosmunkát** készítünk **Rajzok és árajánlatok ingyen állanak szolgálatra.**